

2.8.5. Обезценка на активи

Балансовите стойности на сградите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

2.9. Биологичните активи

Въпреки, че към този момент в Дружеството **не се отчитат** биологични активи, в счетоводната си политика приема, че биологичните активи ще се оценяват по себестойност предвид на това, че няма активен пазар и не съществуват пазарно определени цени и конюктурните влияния на пазара. Оценката на биологичните активи е ненадеждна, когато е по справедлива стойност и по тези съображения е приложен §30 от МСС41 Земеделие.

2.10. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции или дялове в дъщерни дружества. Те се представят в счетоводния баланс по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към "финансови приходи" или "финансови разходи" в отчета за приходи и разходи.

Към 31.12.2022 г. Дружеството **няма инвестиции в дъщерни дружества**.

2.11. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността). При доставка материалните запаси се оценяват както следва:

- суровини и материали в готов вид и стоки - всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приваждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция и незавършено производство - преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

При употребата на материалните запаси се използва методът на средно претеглената цена

2.12. Търговски и други вземания

Дружеството класифицира своите вземания като дългосрочни и краткосрочни в зависимост от периода на уреждане на вземането спрямо датата на баланса.

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност.

Вземанията в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута по заключителния курс на БНБ.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията "други разходи" на лицевата страна на отчета за приходи и разходи.

2.13. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходи и разходи .

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Дружеството има безусловното право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период

2.14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матурирет е до 3 месеца. Няма блокирани парични средства.

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а тези деноминирани в чуждестранна валута - по заключителен курс на БНБ към датата на баланса.

Отчета за паричния поток е съставен по прекия метод въз основа на информация от счетоводните регистри.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност,
- краткосрочно (до 3 месеца) блокираните парични средства са третираны като парични средства и еквиваленти;

2.15. Разходи за бъдещи периоди

Дружеството класифицира разходите за бъдещи периоди в зависимост от срока на реалното им пренасяне във финансовия резултат.

Като разходи за бъдещи периоди в баланса са представени разходи, които са предплатени, но се отнасят за следващи отчетни периоди.

Предплатените разходи към 31 декември 2022 г. ще бъдат признати като текущи разходи в следващи отчетни периоди.

2.16. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.17. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходи и разходи като финансови разходи (лихви) или приходи през периода или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Дружеството има безусловното право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.18. Лизинг

2.18.1. Финансов лизинг.

Лизингови договори, при които се извършва прехвърляне на всички рискове и изгоди от актива, се отчитат като финансов лизинг. Финансовият лизинг се отразява по справедливата стойност на наетия актив. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че да се получи постоянна лихва върху дължимата главница. Съответните наемни задължения без финансовите разходи, се включват съответно в краткосрочни и дългосрочни задължения. Финансовите разходи се разпределят систематично по периоди, в рамките на лизинговия договор. Активите придобити по реда на финансови лизингови договори, се амортизират на база техния очакван полезен срок на годност.

2.18.2. Оперативен лизинг.

Наемните договори за активи, при които рисковете и изгодите, свързани със собствеността се поемат от наемодателя се класифицират като оперативен лизинг. Плащанията във връзка с оперативните лизинги се отнасят като разход в отчета за приходи и разходи на равни вноски за периода на наемния договор.

При прекратяване на лизинговия договор преди изтичане на лизинговия период, всяко плащане под формата на неустойка се признава като разход в периода, в който договорът е бил прекратен.

2.19. Задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Основни доходи

Трудовите и осигурителните отношения с работниците и служителите в Дружеството се основават на разпоредбата на Кодекса на труда, на разпоредбите на действащото законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионно, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодател и осигурено лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс.

Към Дружеството **няма** създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми (планове), прилагани от Дружеството в качеството му на работодател се основават на българското законодателство и са предварително твърдо определени (дефинирани).

Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, със които те са свързани.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналет е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходи и разходи в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Вноски за пенсиониране

На основание чл.222, ал.2 от Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение поради болест работникът или служителът има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от два месеца, ако има най-малко пет години трудов стаж и през последните пет години трудов стаж не е получил обезщетение на същото основание. Тези плащания на наети лица се класифицират като Други дългосрочни доходи на персонала.

На основание чл.222, ал.3 от Кодекса на труда, в случай на прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от два месеца, а ако е работил при същия работодател през последните десет години от трудовия му стаж на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от шест месеца.

В индивидуалния годишен финансов отчет **не е начислено** задължение за обезщетение на наети лица при пенсиониране, като провизия за бъдещи периоди.

2.20. Основен капитал и резерви

Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

Дружеството е задължено да извърши регистрация в Търговския регистър , като определи определен размер на **записания капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Собствениците отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда дялове.

Съгласно изискванията на Закона за кооперациите и устава, Дружеството е длъжна да формира и резерв "**фонд Резервен**", като източници на фонда могат да бъдат:

- разпределениена част от печалбата , която се определя по решение на Общото събрание;
- средствата, разпределени като други резерви;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

2.21. Финансови инструменти

2.21.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: "заеми (кредити) и вземания" . Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Дружеството към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Кредити и вземания

Кредити и вземания се оценяват в счетоводния баланс по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато са рамките на 12 месеца, а останалите - като нетекущи.

Дивиденди

Дружеството разпределя дивидент съгласно взетите решения от Общото събрание.

2.21.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията.

2.22. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2022 г. е 10 %.

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на счетоводния баланс, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на счетоводния баланс и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 %.

2.23. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Обезценка на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

На всяка дата на счетоводния баланс ръководството предвижда да прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани прогнози за основни икономически показатели на национално ниво.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

Провизии за съдебни дела

При открити заведени съдебни дела срещу Дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че вероятността и рисковете за негативен изход от тях е под 50 %, поради което не е призната провизия за задължения. В счетоводния баланс към 31 декември 2022г. **няма отразени заведени дела** от и срещу дружеството.